

Nota informativa

Juliol 2023

Data de publicació: 1 agost de 2023

La majoria dels municipis del Vallès Occidental presenten un índex socioeconòmic superior a la mitjana de Catalunya

L'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) ha publicat les darreres dades disponibles de l'índex socioeconòmic territorial (IST), corresponents a l'any 2020. Aquest és un indicador sintètic per a petita àrea que resumeix en un únic valor diverses característiques socioeconòmiques de la població¹. La informació detallada territorialment és molt rellevant, perquè ajuda a constatar l'existència de diferències socioeconòmiques entre els municipis d'una mateixa comarca i dins d'ells mateixos, atès que aporta els resultats, també, per agrupacions censals². Així, l'IST permet identificar les àrees petites amb una situació socioeconòmica més desfavorida.

El Vallès Occidental presenta un índex de 102,8, és a dir, per sobre de la mitjana del conjunt de Catalunya³ (100). Així mateix, és la sisena comarca catalana amb el valor més elevat de l'IST, superior al Maresme (101,9) i al Vallès Oriental (101,8), però per sota del Baix Llobregat (103,7).

En relació amb l'evolució del valor de la comarca des de 2015 -primera dada disponible-, el Vallès Occidental va registrar un lleuger augment fins al 2018, arribant a la xifra de 103. A partir d'aquest any s'inicia un moderat descens, que situa el valor de la comarca dues dècimes per sota en 2020.

Dos dels tres municipis de més de 500 habitants amb el valor de l'IST més elevat de Catalunya pertanyen al Vallès Occidental

Més de la meitat dels municipis del Vallès Occidental presenten un valor de l'IST superior a la mitjana catalana (Gràfic 1). Entre ells, destaquen Matadepera (IST 131,8) i Sant Cugat del Vallès (124,9), atès que se situen en la primera i tercera posició dels municipis de més de 500 habitants de Catalunya amb un índex més elevat. Hi ha diferències importants en el nivell socioeconòmic dels municipis de la comarca: 16 tenen un IST superior a la mitjana catalana (100) i 7 per sota.

Segons les categories definides per l'Idescat de distribució dels valors de l'IST⁴, amb l'índex més elevat se situa Matadepera, sent l'únic municipi situat en el nivell *molt alt*. A continuació, en el nivell *alt* hi ha vuit municipis, encapçalats per Sant Cugat del Vallès, seguit per Gallifa (122,2) i Sant Quirze del Vallès (121,6). El nivell *mitjà alt* concentra 7 municipis i en destaquen Castells del Vallès (109,4) i Cerdanyola del Vallès (109,2), amb els valors més elevats de la categoria. Entre els 6 municipis del nivell *mitjà baix* se situen les

¹ L'índex concentra la informació de situació laboral, nivell educatiu, immigració i renda de totes les persones que resideixen en cada unitat territorial, a partir de 6 indicadors: població ocupada, treballadors de baixa qualificació, població amb estudis baixos, població jove sense estudis postobligatoris, estrangers de països de renda baixa o mitjana i renda mitjana per persona.

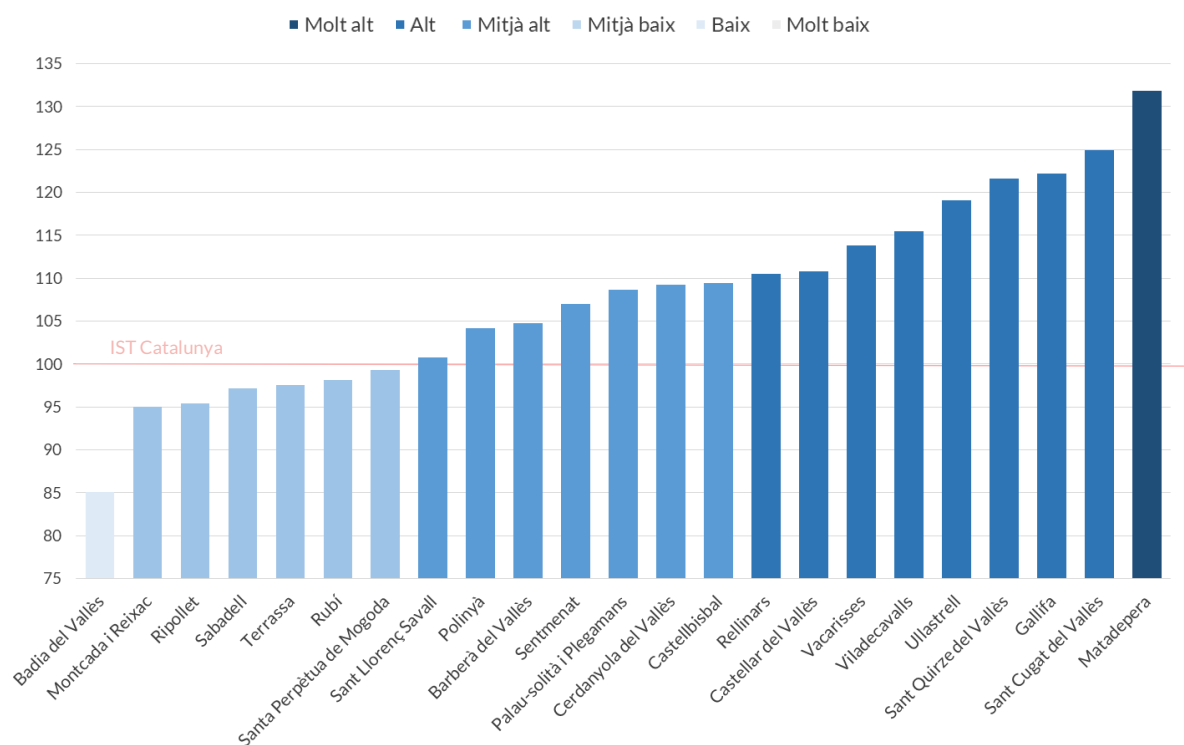
² Les agrupacions censals són divisions en unitats territorials equilibrades poblacionalment, d'entre 5.000 i 20.000 habitants. Està constituïda per un conjunt de seccions censals territorialment contigües i en general amb semblança socioeconòmica.

³ És un índex relatiu amb un valor de referència per a Catalunya igual a 100. Un valor de l'IST superior a 100 equival a un nivell socioeconòmic superior a la mitjana catalana, i com més alt sigui el valor de l'IST més alt és el nivell socioeconòmic del territori que representa. Anàlogament, un valor de l'IST inferior a 100 equival a un nivell socioeconòmic inferior a la mitjana de Catalunya, i com més baix sigui el valor de l'IST més baix és el nivell socioeconòmic del territori que representa.

⁴ L'Idescat a partir dels valors i la distribució de l'IST ha definit 6 categories de nivell socioeconòmic: *Molt baix*: menor o igual a 75; *Baix*: de 75 a 90; *Mitjà baix*: de 90 a 100; *Mitjà alt*: de 100 a 110; *Alt*: de 100 a 125; *Molt alt*: major de 125.

dues capitals, Terrassa (97,6) i Sabadell (97,2). Finalment, Badia del Vallès és l'únic municipi en el nivell *baix*. A la comarca no n'hi ha cap amb un índex de nivell *molt baix*.

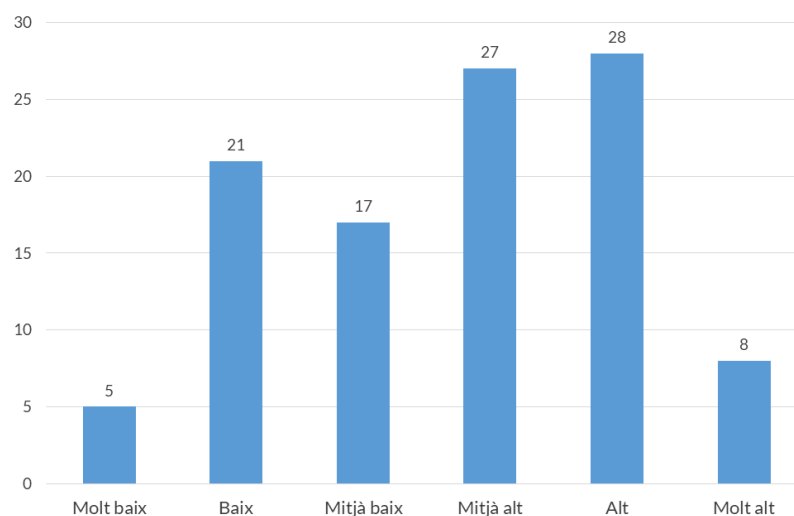
Gràfic 1. Valor de l'Índex Socioeconòmic Territorial segons nivell socioeconòmic (índex Catalunya=100). Municipis del Vallès Occidental. 2020

Font: elaboració pròpia a partir del Índex socioeconòmic territorial de l'Idescat.

L'IST s'ha definit i calculat prioritàriament per agrupacions censals amb l'objectiu d'aportar informació per a unitats territorials de població de 10.000 persones aproximadament. Si analitzem els resultats segons aquestes unitats territorials observem que la distribució a la comarca per nivell socioeconòmic no és simètrica, atès que està lleugerament desplaçada cap a la dreta (Gràfic 2). De les 106 agrupacions censals, 63 mostren l'IST superior a la mitjana catalana i 43 inferior i, en concret, la comarca es caracteritza per tenir-ne la majoria en els nivells socioeconòmics *alt* (28) i *mitjà alt* (27).

Gràfic 2. Nombre d'agrupacions censals segons nivell socioeconòmic de l'IST. Vallès Occidental. 2020

Font: elaboració pròpia a partir del Índex socioeconòmic territorial de l'Idescat.

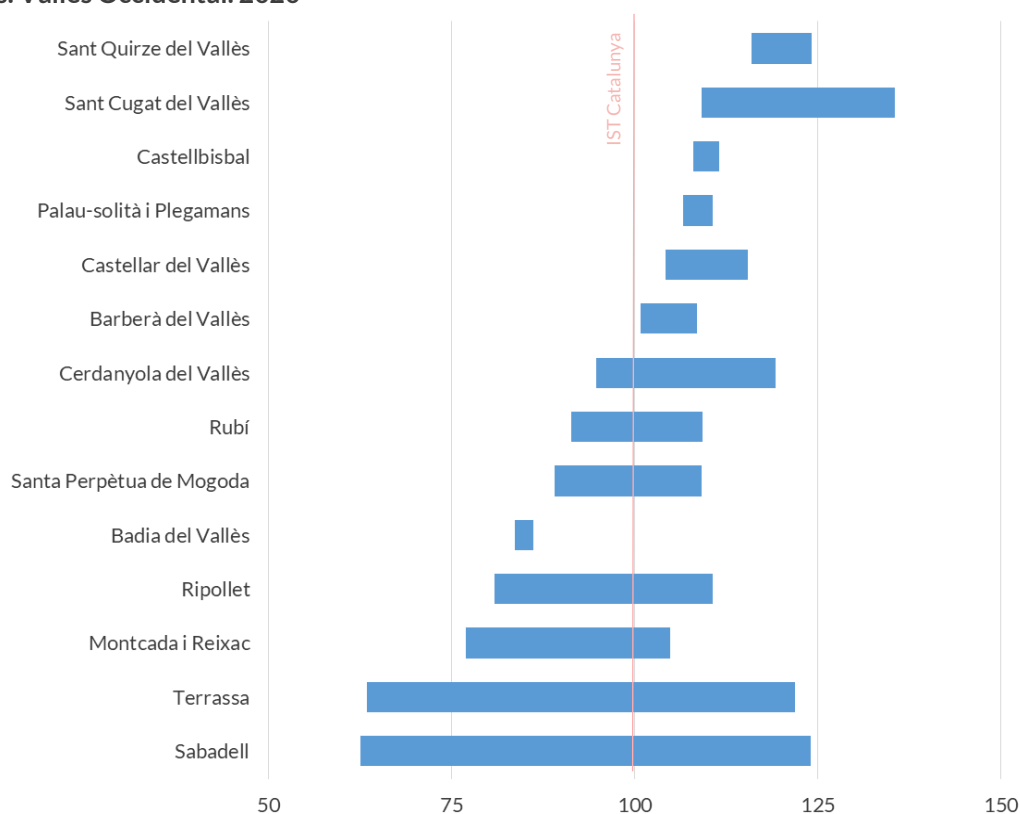
A més, l'elevat nombre d'agrupacions censals del Vallès Occidental permet detectar l'existència de 5 unitats territorials de nivell socioeconòmic *molt baix* i 21 de *baix* (Gràfic 2). En particular, les agrupacions en el nivell inferior de l'IST pertanyen a les dues capitals de la comarca: 3 de Sabadell i 2 de Terrassa. Entre les que se situen en *baix* la majoria també són de les dues capitals, a més de Badia del Vallès, Ripollet, Montcada i Reixac i Santa Perpètua de Mogoda. En les agrupacions censals amb els valors més elevats destaca Sant Cugat del Vallès per ser l'únic municipi de més de 10.000 habitants amb unitats territorials en el nivell *molt alt* i, a més, la resta d'agrupacions del municipi se situen en l'*alt*. Les dues capitals de la comarca també tenen un elevat protagonisme en el nivell *alt*, on hi ha 8 de Sabadell i 5 de Terrassa.

Com es pot observar en l'anàlisi territorial per agrupacions censals dels municipis amb un major volum de població, la distribució del nivell socioeconòmic és molt desigual (Gràfic 3). Sabadell i Terrassa són els que presenten una major distància entre el valor més elevat i el més baix de les agrupació censals que els componen, al voltant dels 60 punts. Tot i que, s'ha de tenir en compte que les dues ciutats registren una població de més de 200.000 habitants, per tant, la seva variació és més acusada.

Montcada i Reixac i Ripollet també presenten una situació similar, amb els índexs més baixos de les agrupacions censals i amb una diferència entre aquest i el més elevat molt accentuada, lleugerament inferior als 30 punts. Sant Cugat del Vallès també destaca per presentar una gran asimetria dins del mateix municipi (26 punts), amb l'excepcionalitat de registrar el valor mínim i el màxim per sobre de la mitjana catalana i l'índex més elevat de la comarca en una agrupació censal. Cerdanyola del Vallès també registra una forta asimetria entre les seves agrupacions censals (25 punts).

Badia del Vallès és el municipi amb una menor diferència entre l'índex més elevat i el més baix de les agrupacions censals, al voltant dels 3 punts. Encara que amb valors més elevats, també presenten una major simetria entre les unitats territorials els municipis de Castellbisbal (4 punts) i de Palau-solità i Plegamans (4 punts), ambdós amb valors màxims i mínims superiors al 100. Tanmateix, és rellevant destacar que aquests municipis tenen un menor volum de població i estan formats per només dues unitats territorials.

Gràfic 3. IST màxim i mínim de les agrupacions censals (índex Catalunya=100). Municipis de més de 10.000 habitants. Vallès Occidental. 2020

Font: elaboració pròpia a partir del Índex socioeconòmic territorial de l'Idescat.

La comarca presenta l'IST més elevat que la mitjana catalana en al renda mitjana per persona i en població ocupada i se situa per sota en població amb estudis baixos i treball de baixa qualificació

És rellevant observar els indicadors a partir dels quals es calcula aquest índex sintètic de manera individual, atès que aporten informació específica en dimensions claus del desenvolupament socioeconòmic dels territoris. Com s'ha comentat, l'IST concentra en un sol valor la informació de 6 indicadors: 2 de situació laboral, 2 de nivell educatiu, 1 d'immigració i 1 de renda.

En concret, el Vallès Occidental destaca pel valor relatiu a la renda mitjana (101,3), situant-se en quarta posició de les comarques catalanes, per sota del Barcelonès (104,8), però superior al Baix Llobregat (101,1). També, en el de població ocupada amb més de 4 punts per sobre de la mitjana catalana (104,4), però per sota del Vallès Oriental (106,7) i del Baix Llobregat (101,1). En canvi, es troba a la cua de les comarques catalanes en l'indicador relatiu a la població amb estudis baixos (96,7) i en el de treballadors/ores de baixa qualificació (97,3), ambdós per sota de la xifra del conjunt de Catalunya.

Per analitzar amb més concreció aquestes dimensions es mostra la proporció mitjana de cadascuna per municipis sense estandarditzar (Taula 1). En l'indicador relatiu a la *població ocupada* destaca Vacarisses amb el 73,4% de la població ocupada, Matadepera (73,1%) i Polinyà (73,1%), amb els índexs més elevats d'aquest component. Badia del Vallès és l'únic municipi que presenta un índex per sota de la mitjana catalana, amb el 58,8% de la població ocupada.

Taula 1. Valor de l'Índex Socioeconòmic Territorial segons valor dels components de l'índex (índex Catalunya=100). Municipis del Vallès Occidental. 2020

Municipis	IST Total	Població ocupada (%)	Treballadors/ores de baixa qualificació (%)	Població amb estudis baixos (%)	Població jove sense estudis post-obligatoris (%)	Població estrangera de països de renda baixa o mitjana (%)	Renda mitjana per persona (€)
Badia del Vallès	85,1	58,8	18,4	18,7	45,2	5,5	10.974
Barberà del Vallès	104,8	68,6	11,1	11,5	26,6	6,6	13.785
Castellar del Vallès	110,8	70,9	9,1	10,8	20,6	3,7	14.871
Castellbisbal	109,4	72,3	10,5	11,6	19,9	5,4	14.464
Cerdanyola del Vallès	109,2	65,8	9,4	11,0	16,0	7,5	15.586
Gallifa	122,2	74,1	0,0	4,7	0,0	3,6	23.834
Matadepera	131,8	73,1	2,6	3,9	5,4	1,6	22.806
Montcada i Reixac	95,0	65,2	13,3	16,0	32,2	12,3	12.673
Palau-solità i Plegamans	108,7	69,8	12,0	10,2	20,6	4,8	14.825
Polinyà	104,2	73,1	12,5	10,8	33,2	5,7	13.384
Rellinars	110,5	69,5	0,0	6,6	0,0	2,5	14.591
Ripollet	95,4	65,8	13,9	14,1	34,9	11,2	12.506
Rubí	98,1	65,4	13,6	12,6	29,7	11,3	12.850
Sabadell	97,2	64,8	12,3	15,8	29,7	11,9	13.520
Sant Cugat del Vallès	124,9	69,2	3,9	5,1	8,2	6,7	21.304
Sant Llorenç Savall	100,8	67,5	16,3	11,4	29,8	3,8	13.077
Sant Quirze del Vallès	121,6	72,1	5,4	6,5	13,7	3,7	18.885
Santa Perpètua de Mogoda	99,3	66,4	13,5	14,0	28,4	9,4	13.392
Sentmenat	107,0	71,2	11,8	11,2	23,6	5,2	13.971
Terrassa	97,6	65,1	11,6	14,6	31,1	12,2	13.243
Ullastrell	119,1	76,5	4,5	8,0	16,9	1,5	14.972
Vacarisses	113,8	73,4	8,3	6,5	22,8	2,7	14.091
Viladecavalls	115,5	70,5	7,8	9,2	15,5	1,6	15.933
Vallès Occidental	102,8	66,4	11,0	12,9	26,2	9,7	14.490

Font: elaboració pròpia a partir del Índex socioeconòmic territorial de l'Idescat.

En els indicadors corresponents a *població amb estudis baixos* i *població jove sense estudis postobligatoris* destaca, també, el municipi de Badia del Vallès amb els índexs més elevats, és a dir, una major proporció de població amb estudis baixos (18,7%) i de persones joves sense estudis postobligatoris (45,2%). A l'altra banda, Matadepera i Sant Cugat del Vallès mostren xifres per sota del 10% en ambdós indicadors.

La majoria dels municipis de la comarca tenen una proporció de *població estrangera procedents de països de renda baixa o mitjana* inferior a la mitjana catalana, excepte Montcada i Reixac amb el 12,3% i Terrassa amb el 12,2%. En l'indicador corresponent a *persones treballadores de baixa qualificació* destaquen els municipis de Matadepera amb el 2,6% de treballadors/ores amb baixa qualificació, seguit de Sant Cugat del Vallès (3,9%) i Sant Quirze del Vallès (5,4%).

Finalment, en el relatiu a la *renda mitjana per persona* ens indica l'asimetria de les distribucions de la renda, amb molta desigualtat econòmica dins de la comarca. Els municipis amb més població que tenen l'índex relatiu a la renda més elevat són Matadepera (22.806 euros de renda mitjana per persona) i Sant Cugat del Vallès (21.304 euros) i, a l'altre extrem, amb més de 10.000 euros de diferència, Badia del Vallès (10.974 euros) i Ripollet (12.506 euros).